

ГОЛЕГО МИКОЛА ЛУКИЧ

15.VI.1914 – 27.VIII.2012

Відомий вчений в галузі механіки і машинобудування, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (1967 р.), заслужений діяч науки і техніки УРСР (1964 р.), ректор Київського інституту інженерів цивільної авіації (1954-1975 рр.), директор Науково-технічного центру "Триботехніка" НАН України (1977-2011 рр.). Нагороджений двома орденами Леніна, орденами Жовтневої Революції, Знак Пошани, багатьма медалями.

Микола Лукич Голего народився 15 червня 1914 р. на станції Христинівка Черкаської області, закінчив семирічну школу. З 1930 по 1933 р. працював токарем у тресті "Водоканал" міста Києва і паралельно закінчив Київське художнє училище. У 1933 р. вступив до Київського авіаційного інституту, який закінчив з відзнакою у 1938 році. Одночасно закінчив льотні курси і отримав кваліфікацію пілота IV

класу. Після закінчення інституту був направлений на роботу у місто Харків на авіаційний ремонтний завод 242 ЦПФ. Обіймав посаду майстра, провідного інженера з двигунів, керівника двигунного цеху.

У вересні 1941 р. М.Л. Голего був евакуйований разом із заводом у місто Алма-Ата, де працював керівником цеху, який ремонтував літаки і двигуни для армії. У 1942 р. його переводять у м. Актюбінськ і призначають головним інженером авіаційного ремонтного заводу 406 ЦПФ, а в 1944 р. – у м. Дніпропетровськ для організації нового авіаційного ремонтного заводу 409 ЦПФ, на якому у стислий термін було організовано випуск продукції для потреб фронту. М.Л. Голего працював на посаді керівника заводу до 1948 р.

У липні 1947 р. Миколу Лукича направляють до Києва, де він організовує новий авіаційний ремонтний завод 410 ЦПФ для ремонту авіаційних двигунів, у першу чергу для парку літаків Українського управління ЦПФ. До 1953 р. завод випустив з ремонту 850 авіаційних двигунів і став одним із кращих серед споріднених підприємств галузі.

Працюючи керівником заводу, М.Л.Голего без відриву від виробництва виконував велику науково-дослідну роботу. Починаючи з 1950 р., разом з Інститутом будівельної механіки Академії наук УРСР проводив наукові дослідження в області тертя та зношування. Результати роботи впроваджувались у виробництво, що збільшувало термін служби і надійність роботи двигунів. Ця науково-дослідна робота стала основою кандидатської дисертації, захищеної у 1954 році.

З вересня 1953 року Микола Лукич наказом начальника Головного управління ЦПФ при Раді Міністрів СРСР обіймає посаду завідувача кафедри технології ремонту авіаційної техніки Київського авіаційного інституту, а з 1954 стає ректором цього ж інституту. На посаді ректора інституту та завідувача кафедри М.Л. Голего проводив велику навчально-методичну та науково-дослідну роботу. Ним були розроблені нові програми технологій випробування та ремонту літаків і авіаційних двигунів. У 1977 році М.Л. Голего був призначений на посаду директора науково-технічного центру Академії наук України "Триботехніка".

В 1963 році М.Л.Голего захистив докторську дисертацію на тему "Фізико-хімічна механіка матеріалів в проблемі схоплювання деталей вузлів тертя", а в 1964 році йому присвоєно звання професора.

Уся робота Миколи Лукича як провідного фахівця на виробництві, керівника кафедри, інституту органічно поєднана з науково-дослідною працею в області теорії і практики експлуатації та ремонту авіаційної техніки, спрямованих на вирішення проблем, пов'язаних з надійністю та довговічністю машин, теорії схоплювання, фреттинг-корозії.

М.Л. Голего - автор понад 300 наукових праць, в тому числі монографій: "Технологические мероприятия по борьбе с износом в деталях машин" (1961 р.); "Внешние признаки видов изнашивания деталей машин" (1961 р.); "Схватывание в машинах и методы его устранения" (1965 р.); "Фреттинг-коррозия металлов" (1974 р.). Ним було підготовлено більше 30 докторів і кандидатів наук. Важливою рисою наукової діяльності М.Л. Голего є органічне поєднання фундаментальних і прикладних досліджень. Його наукові розробки впроваджені у всесвітньо відомих конструкторських бюро: головного конструктора О.К. Антонова; Генерального конструктора А.М. Люльки; головних конструкторів А.В. Глушкова, О.Г. Івченка; Ленінградського механічного, Челябінського тракторного заводів та багатьох інших.

Світла пам'ять про Миколу Лукича – відомого вченого і педагога, чуйну і душевну людину, назавжди збережеться в серцях усіх, хто знав його і працював з ним.

Президія Національної академії наук України
Відділення механіки НАН України